

Herziene uitgave 2014

Sint, mag ik u iets vragen?

E-dubboek
informatieve jeugdboeken

met werkblad, puzzels en filmpjes

groep 5/6

inhoud

Inleiding	3
1. Waar komt Sinterklaas vandaan?	4
2. Waarom vieren we pakjesavond op 5 december?	5
3. Waarom stopt Sint iets in je schoen?	6
4. Kwam Sinterklaas vroeger ook al met een stoomboot aan?	7
5. Waarom had Sint vroeger geen paard en nu wel?	8
6. Waarom heeft de Sint een staf?	9
7. Waarom eten we speculaas en chocoladeletters met Sinterklaas?	10
Werkblad	12
Zoek de 10 verschillen	13
Sintpuzzel	14
Superwoordzoeker	15

Inleiding

December, feestmaand. Sint is weer in het land!
Sint heeft het natuurlijk weer heel erg druk.
Het rondbrengen van pakjes, het bijwerken van zijn grote boek. En niet te vergeten het brengen van allerlei bezoeken aan scholen en gezinnen.
En voor je het weet is hij alweer vertrokken.
En je had hem nog wel iets willen vragen. Er was natuurlijk weer geen tijd voor. Misschien vind je in dit e-boek de vraag die je had willen stellen.
In dit e-boek vind je zeven vragen met daarop een antwoord.

[Klik op elke gele link voor een filmpje](#)

1. Waar komt Sinterklaas vandaan?

Uit Spanje natuurlijk!

Dat is niet helemaal waar. Sinterklaas is geboren in de plaats Patara. Die plaats ligt in het land Turkije.

Daar werd hij in het jaar 280 geboren. Dat is dus 1729 jaar geleden.

Hij krijgt de naam Nicolaas en wordt later bisschop van Myra. (Turkije)

Een bisschop is een soort leider van de christelijke kerk in een bepaald gebied.

Nicolaas is een goede bisschop. Hij is aardig en helpt mensen in nood.

Mensen vertellen goede dingen over Nicolaas. Als hij later sterft, krijgt hij een prachtig graf en de mensen blijven nog steeds verhalen over hem vertellen.

De kerk vindt Nicolaas een goed voorbeeld voor alle mensen. Ze vinden hem een heilige en hij krijgt het woord Sint voor zijn naam: Sint-Nicolaas.

Later stelen zeelui Sint-Nicolaas uit zijn graf en brengen hem naar de plaats Bari in Italië. Daar ligt Sint nog steeds in een grafkelder.

Italië hoorde later voor een tijdje bij Spanje. Dus daarom vond men dat Sint uit Spanje kwam.

Gevelsteen met Sint

2. Waarom vieren we pakjesavond op 5 december?

Je weet nu dat Nicolaas een heilige was. Het woord “sint” betekent letterlijk “heilige”. Het werd dus Sint-Nicolaas.

Heilig betekende dat de kerk en de mensen je een heel goed en eerlijk mens vonden.

Elk jaar werd op één bijzondere dag nog eens goed aan je gedacht.

Die dag noemden ze een naamdag. Elke heilige had zijn eigen naamdag.

De naamdag van Sint-Nicolaas was op 6 december.

Waarom?

Dat was de sterfdag van Sint-Nicolaas. Hij stierf op 6 december 342.

Al honderden jaren bestaat die naamdag van Sint.

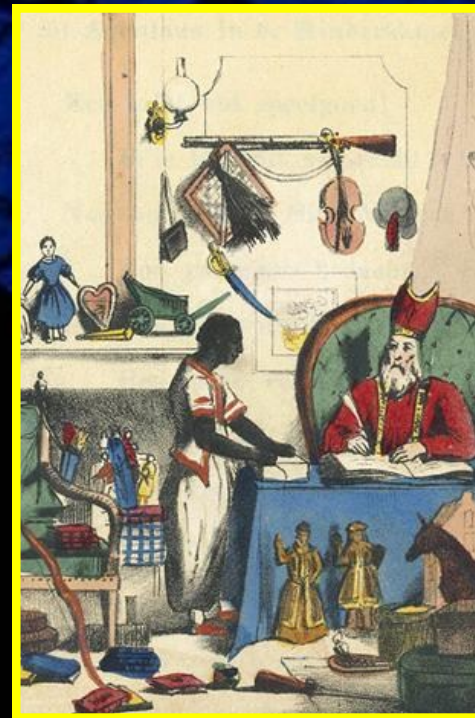
Nu ga je natuurlijk op zo’n naamdag geen feest vieren, want het was de sterfdag.

Omdat Sint-Nicolaas altijd zo gul en vrijgevig was, heeft men later bedacht om dan toch een soort feest te geven. Dat werd pakjesavond. Dat werd de avond voor de naamdag gevierd.

De naamdag bestaat nog steeds en in de katholieke kerk wordt op die dag nog steeds aan de heilige Nicolaas gedacht.

Pakjesavond valt op 5 december

Sint en Piet geven cadeaus

3. Waarom stopt Sint iets in je schoen?

Ja, waarom geeft Sint het lekkers niet gewoon? Of waarom legt hij het niet op de tafel?

Dat is een verhaal van heel lang geleden. Sint hielp eens een vader met drie dochters. De vader was arm. In die tijd kon een dochter alleen trouwen als ze geld gaf aan de bruidegom. Dat noemde je een bruidschat.

Sint besluit de vader en dochters te helpen. Hij gooit stiekem een geldzakje door het raam naar binnen. Dat komt terecht in een schoen (sommigen zeggen in een kous).

Dat verhaal is altijd doorverteld.

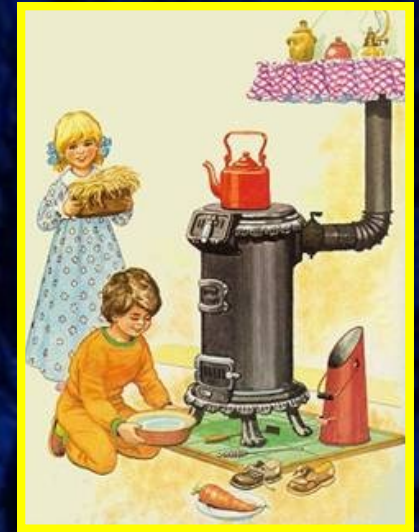
In Utrecht werden 600 jaar geleden al schoenen gezet op 5 december in de St-Nicolaaskerk.

Rijke mensen stopten er iets in. Dan werd alle lekkers verzameld en uitgedeeld op 6 december aan de arme mensen.

Later wordt de schoen ook thuis gezet bij rijke gezinnen.

Het wordt later steeds meer een kinderfeest. In de schoenen wordt soms speelgoed gedaan. Maar meestal was het snoepgoed, zoals pepernoten, kruidnoten, marsepein en speculaas.

De schoen wordt gezet

Het Sinterklaasfeest rond 1665.
Het meisje kreeg een pop. De jongen links kreeg niets in zijn schoen.

4. Kwam vroeger Sint ook met een stoomboot aan?

Nee, want de eerste stoomboten voeren ongeveer 200 jaar geleden.

Dus eigenlijk komt de moderne Sint pas voor het eerst met een stoomboot aan.

In 1850 schreef een Amsterdamse onderwijzer, Jan Schenkman, een prentenboek met gedichten met de naam "Sint Nicolaas en zijn knecht".

In die gedichtjes schrijft hij over een stoomboot waar de Sint mee aankomt.

Ook schrijft hij over een Zwarte Piet met een zak en een roe. Dat was ook nieuw. Voor die tijd kwam Sint altijd alleen.

Verder komen in het boek ook andere nieuwe dingen voor: Sint rijdt op een schimmel over de daken. En de pakjes worden door de schoorsteen gegooid.

In die tijd is de Sint ook erg streng. Stoute kinderen worden gestraft met de roe en gaan de zak in.

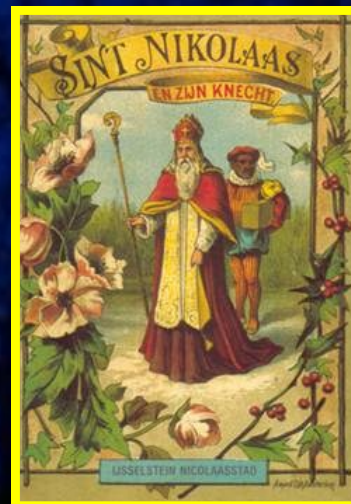
Ook trekt de Sint aan oren. Vaders en moeders maken hun kinderen vaak bang tegen de tijd dat Sint komt. Zo hopen ze dat hun kinderen goed gehoorzaam zijn.

Jan Schenkman is de bedenker van het Sinterklaasfeest, zoals we het nu vieren.

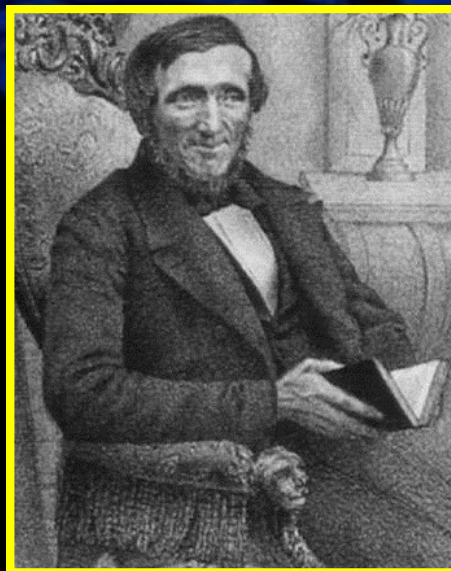
Alleen is de Sint van nu gelukkig aardig en geen orentrekker meer.

Een strenge Sint grijpt een oor.

het prentenboek van Jan Schenkman

Jan Schenkman

5. Waarom had Sint vroeger geen paard en nu wel?

Je hebt al gelezen dat Jan Schenkman er in zijn boek veel dingen had bijbedacht. Ook het paard van Sinterklaas.

Vliegende paarden kwamen in heel oude verhalen over goden ook al voor.

Jan Schenkman heeft die verhalen gelezen. In één van die oude Germaanse verhalen komt ook een paard voor. Het paard heet Sleipnir en is het paard van de Germaanse oppergod Wodan. Wodan wordt soms ook wel Odin genoemd.

Het paard Sleipnir heeft acht benen en reist met Wodan door de lucht. Zo kan het paard van Sint over het dak lopen. Ook heeft Wodan twee trouwe raven, Huginn en Muninn, op zijn schouder. Zij vliegen rond en vertellen later aan Wodan wat ze allemaal gezien hebben. Wie doen dat ook voor Sinterklaas? Juist, de Zwarte Pieten.

Dus Jan Schenkman heeft waarschijnlijk die oude verhalen gebruikt om Sinterklaas wat moderner te maken.

Wodan met raven

Wodan en het paard Sleipnir

6. Waarom heeft de Sint een staf?

De staf van Sinterklaas is een teken dat bij een bisschop hoort.

Het woord bisschop betekent letterlijk "opzichter". Een bisschop houdt de boel in de gaten. Wat houdt hij dan precies in de gaten?

De mensen die bij zijn kerk in zijn gebied horen. Hij zorgt voor ze, zoals een herder voor zijn schapen zorgde. Een herder was ook een soort opzichter.

Heel vroeger hadden herders een staf bij zich als ze op hun schapen pasten. Aan de bovenkant zat een soort haak. Die haak paste om de poot of de hals van een schaap. Zo kon een herder een schaap gemakkelijker pakken.

Soms kon een herder met die haak een schaap uit een rotsspleet redden.

Een bisschop was ook een soort herder van mensen. Daarom kreeg hij ook een staf met een haak, maar niet om mensen te vangen.

Het was het teken of het symbool van een herder of opzichter.

Sint met zijn staf

De herder met zijn staf

7. Waarom eten we speculaas en chocoladeletters met Sinterklaas?

Speculaas

Speculaas komt van het woord speculator. Dat is een moeilijk woord, maar het betekent: "hij die alles ziet".

En je weet dat Sinterklaas ook alles ziet.

Een grote speculaaspop werd ook wel een vrijer genoemd. Een jongen versierde vroeger zo'n koek heel mooi met glazuur en noten. Daarna gaf hij die pop aan een meisje dat hij erg leuk vond. Zo liet hij merken dat hij een oogje op haar had. We zeggen nu nog wel dat je "een meisje versiert". Dat komt natuurlijk van het versieren van die pop vandaan.

Chocoladeletter

Al zo'n 600 jaar geleden kregen leerlingen op kloosterscholen losse letters van brooddeeg. Ze waren een voorbeeld om na te schrijven. Deden ze goed hun best dan mochten ze de letters opeten.

Ook werden in de negentiende eeuw cadeautjes met een laken bedekt. Dan was de verrassing groter. Er zat dus geen papier om de pakjes. Op het laken lag de beginletter in brooddeeg van elk kind bij de goede cadeaus.

Rond 1900 gaat men de letters van chocolade maken in plaats van brooddeeg.

de speculaaspop

de chocoladeletter

de vrijer

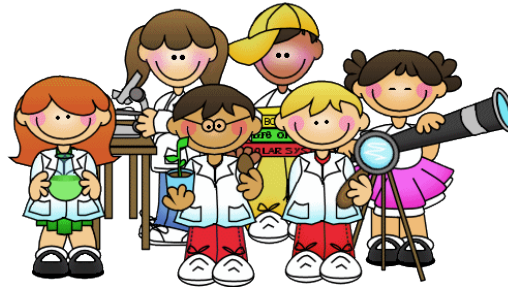

Bij Eduboek kun je:

- ♦ Boeken lenen
- ♦ Boeken kopen
- ♦ Naar boeken luisteren

Bij boeken van Eduboek vind je

- ♦ Filmpjes
- ♦ Een gratis werkblad
- ♦ Materiaal voor hoogbegaafden.

Dit boek mag vrij gekopieerd en rondgestuurd worden.

Volg Eduboek op:

Werkblad Sint, mag ik u iets vragen?

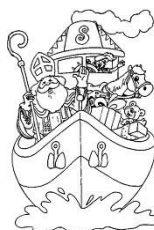
1. Zet het nummer voor het woord in de goede zin.

Kies uit:

1. *Bari*, 2. *naamdag*, 3. *staf*, 4. *Myra*, 5. *Patara*.
6. *vrijer*.

- A. Sint-Nicolaas werd geboren in de plaats_____.
- B. Later werd hij bisschop van de plaats_____.
- C. Vele jaren na zijn dood werd het lichaam van de Sint ontvoerd en gebracht naar_____.
- D. Op de _____ werd er elk jaar aan een bepaalde heilige gedacht.
- E. Het teken van de herder of opzichter is de_____.
- F. Een speculaaspop werd vroeger ook wel een _____ genoemd.

goed
/fout

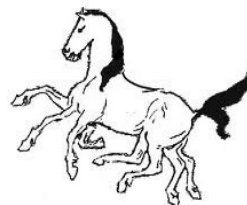
2. Is de zin *goed* of *fout*?

- A. Jan Schenkman is de bedenker van het Sinterklaasfeest, zoals we dat nu kennen. *goed/fout*
- B. Ongeveer 700 jaar geleden werd Sinterklaas een echt kinderfeest. *goed/fout*
- C. Een chocoladeletter was heel vroeger een letter van brooddeeg. *goed/fout*
- D. Het lopen op het dak van het paard van Sinterklaas heeft te maken met een vliegend paard. *goed/fout*

Sint, mag ik u iets vragen?

3. Wat is het juiste antwoord. Kleur het goede rondje

Wat zie je op het plaatje?

- ☐ Dit was vroeger de schimmel van Sint.
- ☐ Dit is het vliegende paard Sleipnir
- ☐ Dit paard is verzonden door Jan Schenkman.
- ☐ Dit paard bestaat helemaal niet.

Wie zie je op dit plaatje?

- ☐ Dit is de bisschop van Myra.
- ☐ Dit is een herder met een staf.
- ☐ Dit is Wodan, een Germaanse god.
- ☐ Dit is een heiligenbeeld van Nicolaas.

Waar komt het zetten van je schoen met Sinterklaas vandaan?

- ☐ Uit de St-Nicolaaskerk in Utrecht.
- ☐ Sint hielp ooit een bruid en gooide een geldzakje in haar schoen.
- ☐ Een schoen was vroeger het teken van Sint.
- ☐ Schoenen werden vroeger altijd voor de kachel gezet om te drogen.

Puzzel

Zoek de 10 verschillen tussen de twee platen.

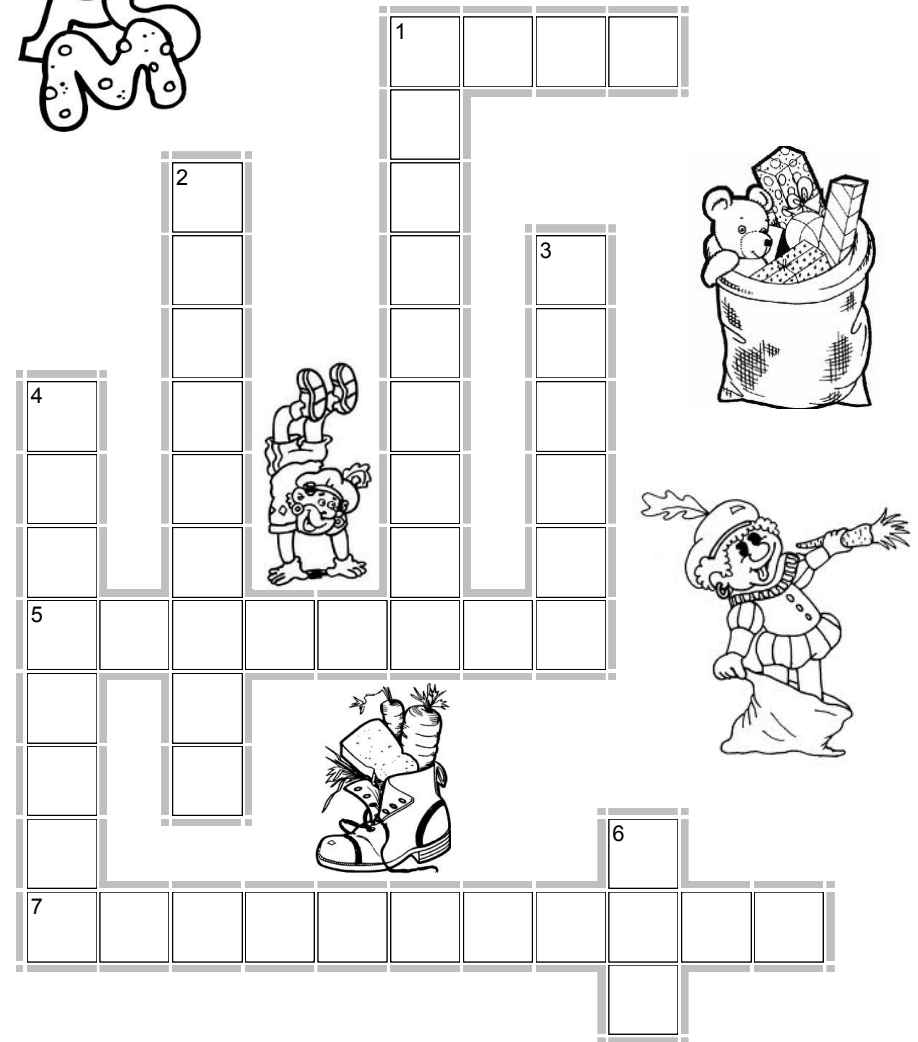
Sintpuzzel

Van links naar rechts

1. Een ander woord voor "heilige".
5. Zo heet het paard van de Germaanse god Wodan
7. Zo wordt de avond van 5 december ook wel genoemd.

Van boven naar beneden

1. Bedenker van de stoomboot van Sint.
2. Letters waren vroeger niet van chocola, maar van.....
3. Zo wordt een grote speculaaspop ook wel genoemd.
4. Een ander woord voor opzichter.
6. Hiermee werden stoute kinderen vroeger gestraft.

Superwoordzoeker

Zoek de 10 woorden. Zoek in de richting van de pijlen!

de woorden

SCHOORSTEEN

STOOMBOOT

PEPERNOOT

HULPSINT

CADEAU

SPANJE

MARSEPEIN

SCHIMMEL

SINTERKLAAS

HOOFDPIET

E	M	K	R	O	S	L	O	O	I	R	E	P	I	E	H	T	Q	H	A	E	F	S	T	O
S	O	I	Z	B	H	K	F	S	C	H	O	O	R	S	T	E	E	N	E	N	E	I	O	U
L	O	T	Y	S	L	H	G	B	O	S	T	S	O	A	H	T	O	H	P	L	J	I	F	R
E	P	X	K	T	O	O	N	R	E	P	E	P	H	O	C	E	V	S	L	S	N	I	T	T
P	G	O	H	M	S	I	X	P	C	N	L	F	O	Z	T	T	A	N	J	C	A	R	E	I
M	P	C	D	A	O	O	H	P	S	H	S	F	A	O	J	S	I	S	R	O	P	O	A	R
Z	O	S	P	P	Z	U	T	P	H	R	D	T	O	C	O	S	A	T	A	E	S	B	S	B
H	A	H	R	U	B	T	F	U	V	P	H	B	C	E	S	C	H	I	M	M	E	L	R	D
H	N	J	U	V	N	E	L	N	I	S	M	A	L	B	U	J	T	I	N	E	T	E	N	S
M	A	T	O	O	S	P	S	E	S	O	D	S	H	O	S	L	A	D	U	S	S	R	L	Z
O	S	R	E	S	S	O	T	E	O	E	M	A	R	S	E	P	E	I	N	J	E	R	K	I
T	P	I	S	I	N	A	V	T	A	A	P	T	P	I	A	U	R	A	I	R	O	T	O	O
A	M	E	N	N	C	E	S	U	D	E	S	I	N	T	E	R	K	L	A	A	S	R	F	T
Q	W	T	E	E	N	P	O	I	J	P	T	T	L	P	M	O	S	T	Z	H	N	W	M	E
I	K	P	H	A	O	I	E	J	C	T	N	T	R	T	E	N	D	E	E	T	P	A	E	R

Een greep uit de collectie van ruim 200 digitale boeken

Boeken groep 3-4 één dag gratis inkijken

Boeken groep 5-6 één dag gratis inkijken

Boeken groep 7-8 één dag gratis inkijken

Antwoordenblad Sint, mag ik u iets vragen?

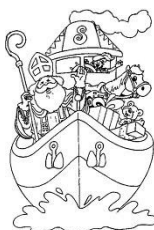
1. Zet het nummer voor het woord in de goede zin.

Kies uit:

1. *Bari*, 2. *naamdag*, 3. *staf*, 4. *Myra*, 5. *Patara*.
6. *vrijer*.

- A. Sint-Nicolaas werd geboren in de plaats **5**.
- B. Later werd hij bisschop van de plaats **4**.
- C. Vele jaren na zijn dood werd het lichaam van de Sint ontvoerd en gebracht naar **1**.
- D. Op de **2** werd er elk jaar aan een bepaalde heilige gedacht.
- E. Het teken van de herder of opzichter is de **3**.
- F. Een speculaaspop werd vroeger ook wel een **6** genoemd.

goed
/fout

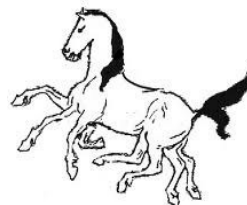
2. Is de zin *goed* of *fout*?

- A. Jan Schenkman is de bedenker van het Sinterklaasfeest, zoals we dat nu kennen. *goed/fout*
- B. Ongeveer 700 jaar geleden werd Sinterklaas een echt kinderfeest. *goed/fout*
- C. Een chocoladeletter was heel vroeger een letter van brooddeeg. *goed/fout*
- D. Het lopen op het dak van het paard van Sinterklaas heeft te maken met een vliegend paard. *goed/fout*

Sint, mag ik u iets vragen?

3. Wat is het juiste antwoord. Kleur het goede rondje

Wat zie je op dit plaatje?

- ☐ Dit was vroeger de schimmel van Sint.
- ☒ Dit is het vliegende paard Sleipnir
- ☐ Dit paard is verzonden door Jan Schenkman.
- ☐ Dit paard bestaat helemaal niet.

Wie zie je op dit plaatje?

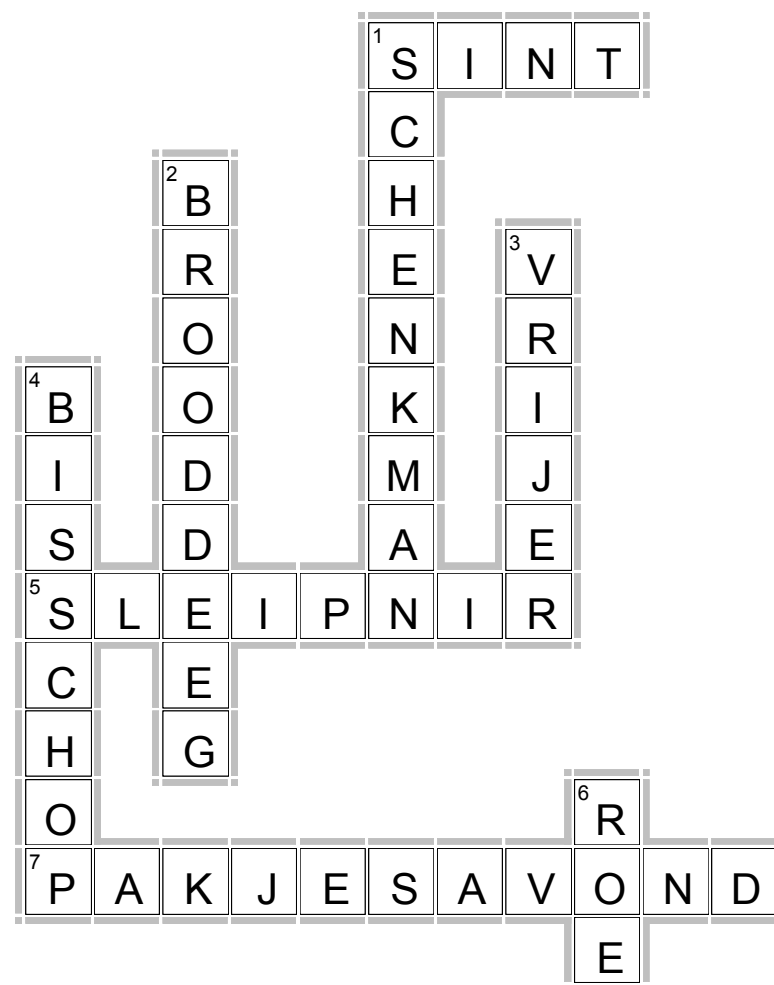
- ☐ Dit is de bisschop van Myra.
- ☐ Dit is een herder met een staf.
- ☒ Dit is Wodan, een Germaanse god.
- ☐ Dit is een heiligenbeeld van Nicolaas.

Waar komt het zetten van je schoen met Sinterklaas vandaan?

- ☐ Uit de St-Nicolaaskerk in Utrecht.
- ☒ Sint hielp ooit een bruid en gooide een geldzakje in haar schoen.
- ☐ Een schoen was vroeger het teken van Sint.
- ☐ Schoenen werden vroeger altijd voor de kachel gezet om te drogen.

Oplossingen puzzels

Oplossing woordzoeker

E	M	K	R	O	S	L	O	O	I	R	E	P	I	E	H	T	Q	H	A	E	F	S	T	O
S	O	I	Z	B	H	K	F	S	C	H	O	O	R	S	T	E	E	N	E	N	E	I	O	U
L	O	T	Y	S	L	H	G	B	O	S	T	S	O	A	H	T	O	H	P	L	J	I	F	R
E	P	X	K	T	O	O	N	R	E	P	E	P	H	O	C	E	V	S	L	S	N	I	T	T
P	G	O	H	M	S	I	X	P	C	N	L	F	O	Z	T	T	A	N	J	C	A	R	E	I
M	P	C	D	A	O	O	H	P	S	H	S	F	A	O	J	S	I	S	R	O	P	O	A	R
Z	O	S	P	P	Z	U	T	P	H	R	D	T	O	C	O	S	A	T	A	E	S	B	S	B
H	A	H	R	U	B	T	F	U	V	P	H	B	C	E	S	C	H	I	M	M	E	L	R	D
H	N	J	U	V	N	E	L	N	I	S	M	A	L	B	U	J	T	I	N	E	T	E	N	S
M	A	T	O	O	S	P	S	E	S	O	D	S	H	O	S	L	A	D	U	S	S	R	L	Z
O	S	R	E	S	S	O	T	E	O	E	M	A	R	S	E	P	E	I	N	J	E	R	K	I
T	P	I	S	I	N	A	V	T	A	A	P	T	P	I	A	U	R	A	I	R	O	T	O	O
A	M	E	N	N	C	E	S	U	D	E	S	I	N	T	E	R	K	L	A	A	S	R	F	T
Q	W	T	E	E	N	P	O	I	J	P	T	T	L	P	M	O	S	T	Z	H	N	W	M	E
I	K	P	H	A	O	I	E	J	C	T	N	T	R	T	E	N	D	E	E	T	P	A	E	R